

Vår ref.:2019/49

Dato: 23.04.2019

Spørsmål angående akademisk frihet

Den nasjonale forskningsetiske komite for naturvitenskap og teknologi (NENT) har mottatt en henvendelse som gjelder spørsmål knyttet til akademisk frihet, og mer bestemt forskerens rett og plikt til formidling av egne forskningsfunn i offentligheten.

NENT er en rådgivende instans for forskningsetiske spørsmål. I den senere tiden har det vært en offentlig debatt om forskernes frihet til å ytre seg, også på områder utenfor eget fagfelt, der begrunnelser og grenser for akademisk frihet vs. ytringsfrihet har blitt diskutert. Komiteen mener henvendelsen til NENT reiser viktige prinsipielle forskningsetiske spørsmål, som i varierende grad har blitt tematisert i denne debatten, og der også [Forskningsetiske retningslinjer for naturvitenskap og teknologi](#) har blitt vist til. NENT ønsker derfor å avgi en uttalelse i saken.

Med utgangspunkt i *Forskningsetiske retningslinjer for naturvitenskap og teknologi* er komiteens rolle å bidra til å avklare hvilke forskningsetiske normer som er relevante, og veilede forskere og forskningsinstitusjoner i de forskningsetiske spørsmålene saken reiser. I den forbindelse ber NENT ledelsen ved visse utvalgte forskningsinstitusjoner om innspill angående forskerens akademiske frihet. Vi ønsker innspill til følgende spørsmål:

1. Finnes det legitime begrensninger på en forskers rett til å ytre seg i offentligheten om egen og andres forskning, og hva slags begrensninger er det eventuelt tale om?

2. Finnes det situasjoner (for eksempel føre-var) der en forsker har plikt til å varsle offentligheten om sine forskningsfunn?
3. Er det en prinsipiell forskjell på rett til formidling av upubliserte vs. publiserte forskningsfunn?

Vi ber om at innspillene sendes til post@etikkom merket «Innspill angående akademisk frihet» innen 21. mai 2019.

På vegne av Den nasjonale forskningsetiske komite for naturvitenskap og teknologi (NENT),

Øyvind Mikkelsen
Leder, NENT

Helene Ingierd
Sekretariatsleder, NENT